

տօնը վարելու, որուն վրայ գուցէ երկու ժամ արթուն խղճմանօք խոր հած չէ: Ս'ի ամենամեծ սխալմունքէ կարծել՝ թէ ամեն կարգացող, ամեն գրագէտ եւ նա եւ ամեն գիտնական կարող է ուսուցանել կրթել և դաս տխարակէլ, վասն զի դաստիարակութիւնն ինքնին մի առանձին գիտութիւն է, որուն ամեն մարդ ընդունակ չէ, որուն համար խիստ մեծ ջանք և պատրաստութիւն հարկաւոր է: Վննա մեծ սխալմունք է կարծել թէ մեր դպրոցները կարող են յառաջդիմել այն ուսուցիչներու ձեռքով, որոց մեծ մասը դաստիարակութեան այլ բէնն անգամ ուսած չեն:

Ըրդ՝ այս մեծ սխալմունքը ուղղելու համար անհրաժեշտ հարկաւոր է գոնէ առ այժմ երկու վարժապետական դպրոցի հիմն դնել մէկը Վ. Պօլսոյ մէջ և միւսը Թիֆլիզի Հարկաւոր է ամենայն ինամով այն դպրոցներու համար ուսուցչականներ ընտրել, որոնք յայտնի են իրենց դաստիարակական հմուտութեամբ եւ առաքինութիւն: Հարկաւոր է երկրորդական դպրոցներու ուսմունքները և գիտութիւնները աւարտած աշակերտներէն ամենէն ու չիմները, ընդունակները եւ օրինակելի վարք ու բարք ունեցողները ընտրել վարժապետական դպրոցը ընդունիլ և ուսուցչութեան պատրաստել: Այս գեղեցիկ սկզբնաւորութենէն կախուած է մեր ազգային յառաջդիմութեան հաստատուն սկզբնաւորութիւնը, և այս մասին ազգային ամեն անհատպարտական է չընենայել իւր յետին ընդունն անգամ: Հարկաւոր են մեզ վարժապետական դպրոցներ, վասն զի Վաքը վարժապետներ չունի, վասն զի վարժապետաց պակասութենէն է պիտաւորապէս, որ դպրոցները ակնկալեալ արդիւնքը չեն մատակարարեր:

Երբեք Վաքին: Եւ, ըստ մեզ, ամենեւին դժուարին չէ վարժապետական դպրոցի սկզբնաւորութիւնը, վասն զի եթէ միայն արգոյ փանոսեանի շնորհիւ սակաւ ժամանակի մէջ կարող է Վաքեան վարժարանը գոյաւնալ, միթէ դժուարին է ամբողջ Վաքի համար գոնէ երկու վարժապետական դպրոց հիմնաւորել, մէկը Սուխաստանի մէջ և միւսը Տաճկաստանի Վաննէին դժուարին չէ, եթէ աղբայնոց մոքերը, որոնք և կամքերը միանան այս շահաւէտ գործոյն արդիւնաւորութեան մասին: Ետուած և բնութիւն կը հրաւիրեն զմեզ մշակել, շինել, օտեղծել, յաղթել եւ կաթով, կրակով, հանձարով, բազուկներով և կը հրաւիրեն առհասարակ ամեն մարդ առանց բույսառութեան փական որոյ և մենք ուսուցչական դպրոցաց հիմնադրութեան կարեւորութիւնը կ'առաջարկենք ամեն Հայոց որ ազգային յառաջդիմութեան վրայ խորհելու միտք ունի և ապագայ սերունդի երջանկութիւնը զգալու սիրտ:

Այսպիսով առ այժմ, բայց եթէ հարկը պահանջէ ամենայն սիրով կը խնդանանք ուրիշ անգամ ուսուցչական դպրոցի տնօրինական պաշտամանց և դասական առարկայից եւ վարչական կանոնաց վրայ ընդարձակօրէն խօսիլ: Ըստ չափու մեր կարողութեան:

Այս հետեւեալ գրութեանը կ'աւելցանք զայն զորով ամենաւաղեալ թախանանք:

Ինքնակրթական ժողով ինչ ոչ նրաբարակալ ի լրագիրս, յԱզգային ի մեր խորհմանեալ Բաբառ:

Կարողութիւնք մտաց և հնգեքին զգայարանք յետ բազմիցս ի զուր գանգատելոյ ի ծածուկ զընկալարու:

Թեննէ և զոչ արդարացի կառավարու-
թեննէ հասարակաց իշխանի իւրեանց
մարդոյ, ՚ի վերջոյ առաջագրեցին գու-
մարիլ ՚ի ժողով մի, առ ՚ի քննել զնե-
ղութիւն և զվիշտ իւրեանց և հնա-
րել դարման ինչ առ այնս :

Վկանաւոր իմնցական կարողու-
թիւնն կոչեցեալ դատումն մտաց՝ կա-
լաւ զաթոռն, որ և յետ ինչ ինչ յա-
ռաջաբանական ծանօթութեանց, կար-
դաց յանուանէ զփոլոճն, առաջի դը-
նել ժողովոյն զգրկանս իւր, Վանդուն
կացեալ նորա իսկոյն՝ այսպէս սկիզբն
եղ բանից իւրոց :

« Վախաճանչ պարոն, պաշտօնն զոր
պատիւ համարիմ անձին կատարել է
որպէս քաջ գիտէ՞ք դու վերակացու
բարոյականութե՞ կամ Վննոր տեսաւն
մերոյ (մարդոյ) : Պարտիմ ուսուցանել նը-
մա զօրէնսն որով հարկ է նմա ընթանալ,
ցուցանել նմա զգանազանութիւն բա-
րւոյ և չարի, մխթարել զնա յորժամ
գործէ զբարի ինչ, և յանդիմանել ՚ի
գործելն զչարիս, և միշտ ամենայն ու-
շի ուշով կատարեմ զայս գժուարին
պաշտօն առանց իրիք վարձու : Ի այց
դու հարց՝ թէ արդեօք զխնդ վարի
ընդ իս տէր մեր ՚ի սորիուր պսորիկ,
Հաւատա, զի փոխանակ երախտագէտ
գոլոյ նորա սակս բարի խրատուց եւ
խորհրդոց իմոց, մերժէ խապառ զայնս,
և յորժամ անհնար լինի նմա չանսալ
բանից իմոց, կափուցանէ զլեւելս իւր
և մանաւանդ բազմիցս իսկ ափիքե-
րան առնէ զիս, այլ մինչ այնու ևս չը-
կարէ լռեցուցանել զիս, շնայք բուն
թմրութեան արկանել զինեւ պէսպէս
վատթար և արբեցուցիչ դեղովք : Վնն
չափ արհամարհանօք ատէ զխրատ իմ,
զի միշտ որչափ հնար է՝ խորշի և քա-
նայ հեռի կալ յինէն, և գժդմնի յոյժ
յորժամ յանդիմանեմ զնա, և միով
բանիս՝ վարի ընդ իս իբրեւ ընդ չա-

րակամի կամ ընդ սիւերիմ՝ Թնամույ
ուրուգոք — « Ի այց դու ոչ երբեք վրէժ-
ինդիր լինիս ՚ի նմանէ ք. եհարց ցնա
Վթուակալն — « Նշուշտ, որովհետեւ
պարտք համարիմ անձին, որպէս եւ
արդ իսկ յիշատակեցի, ոչ միայն խրա-
տել՝ այլ և սանձել և յանդիմանել
զնա : Յորժամ արժանի գատի նա այդ
պիտեաց, չինայեմ՝ բնաւ նեղել զնա խը-
թանօք յանդիմանութեան անձին, և
կամ յարթել զնա գաւազանաւ կա-
րեկցութեան, բայց զայս առնեմ ոչ
ոխակալութեան կամ ՚ի կրից ատե-
լութեան բորբոքեալ, քան և մի լեցի,
այլ միայն բարեմտութեամբ և ՚ի շահ
օգտի նորա, և յորժամ վշտացեալ տաւ
գնապի նա, հաւատա ինձ, զի ես ըզ-
գամ զայն ոչ սակաւ քան զնա, և ար-
դարեւ ոչինչ առաւել զուարճացու-
ցանէ զիս, քան տեսանել զնա յար-
ուրախ և յանդորր վիճակի, և զբա-
ղեալ ՚ի գործս բարեաց, քանզի յայն-
ժամ ոչ այլ եւս ստիպէ ինչ զիս ՚ի
գործ գնել զլսթան իմ, կամ յանդի-
մանել զնա ք :

Խիղճն առեալ զնիստ իւր, Յիշո-
ղութիւնն կամ Վիտքն յարուցեալ ըս-
կաւ այսպէս խօսիլ. — « Վաշտօն ծա-
ւայութեան իմոյ, որպէս յայտ է
Վերապատուութեան ձերուս, այն
ստորագոյն է քան զյարգոյ Վնդամոյդ
ժողովոյ՝ որ արդ իսկ խօսեցաւ, այլ
դոյն իսկ խիղճն ինքնին կարէ վկայել,
զի է այն մի ՚ի յոյժ կարեւորաց. այն
այնչափ կարեւոր՝ մինչ զի առանց այնր
անհնար է զիւրն ընու պաշտօն ըստ
կարգի : Իմ պարտիք են յուշ անել
տեսաւն մերոյ զանցեալսն, զամենայն
զոր ինչ տեսեալն է՝ լուեալ ընթերցեալ
և գործեալ, եւ առանց ձեռնտուու-
թեան իմոյ չկարէ մտաբերել անգամ
զմայրենի լեզու իւր, և կամ զդէմս
և զանուանս զաւակաց իւրոց : Համ

բարեմ և դնեմ 'ի պահեոտի վասն նո-
րա որպէս յարկեղ միում՝ զամենայն
որ զգաղեցուցանէ զնա, և որ պիտա-
նի է նմա, զամենայն տեսակս գիտու-
թեանց և զպէսպէս փորձառութիւ-
նրո, եւ այնպէս ժիրաժիր ծառայեմ
հրամանի նորա՝ զի միշտ կամ 'ի պատ-
րաստի յանձնել նմա 'ի կետին զինչ
ինչ և խնդրեսցէ 'ի պարունակելոց ան-
տի 'ի շտեմարանի իմում: ('Ջգ՝ շնե-
հակիմ ես ինչ առ այս, զի տէր մեր
հաճի 'ի կիր առնուլ զիս իբրեւ զտե-
մարան ինչ, և ոչ իսկ գանգատիմ վա-
սըն մեծի քանակութեամբ մթերացն,
զորս յանձնէ ինձ 'ի պահպանութիւն,
այլ ժանաւանդ՝ ընդ հակառակն որ-
չափ և համբար իմ լի է, այնչափ եւ
հաճիմ ընդ այն, միայն թէ պարու-
նակեալքն 'ի նմին իրապէս աղիւք ի-
ցեն և պիտանիք: ('այց տհաճութիւն
իմ, գանգատ և վիշտ՝ այս ինչ է, զի
տէր մեր գրեթէ արարեալ է զիս գըւ-
խովին իբր համբար ցնցոտեաց, կամ
լսւ եւս ասել ընդունարան աղտեղու-
թեանց եւ ամենայն պժգալի իրաց:
Տարփում և փափագիմ յոյժ՝ տեսանել
զտեմարան իմ լցեալ գերաբոյն ուս-
մամբ և պիտանի գիտութեամբք, բա-
րելաւ բանիւք և արժանի գործովք,
այլ տէր մեր փոխանակ տալոյ ինձ գան-
ձել զայսպիսի լաւագոյն իրս, շարու-
նակաբար դիզէ՝ կուտէ յիս զամե-
նայն տեսակս գարելեաց, զվատթար
մտածութիւնս, զանպարկեշտ բանս և
զամենայն գործս չարեաց: Չէ այս ա-
նիրաւութիւն անտանելի և զրկանք
մեծ: 'Դրեթէ սրբապղծութիւն իմն
համարեսցի առնել զգալատ իմն՝ գի-
նեոուն, զեկեղեցի մի՝ թատրոն,
կամ զթանգարան ինչ աղիւ՝ կըր-
պակ հատաւաճառաց: Սակայն սո-
քա միայն տկար բացատրութիւնք են
տակաւին անշքացեալ վիճակի իմում:

յոր արկեալ է զիս տէր մեր, Սասնի,
իցէ Բնչ տեղի զարմանաց, յարգոց
Տեաքք, թէ յառաջ մատուցեալ՝ այս
պիսի զօրաւոր բանիւք առաջի առ-
նեմ ձեզ զգանգատանս իմ և հնարս
խնդրեմ բժշկութեան վշտաց իմոց ո:

Օ կնի տրտ յարեաւ լրբեակաւ
յութիւն, բայց և կրկին կալաւ ըզ-
նիստ իւր խնդրանօք լթռակալին,
որ ծանոց թէ արդէն ըստ բաւականին
յայտնի եղեալ էր ժողովոյն հանգա-
մանք դրութեան վիճակի մտաւոր կա-
րողութեանց 'ի քաջիկ յատենաբա-
նութենէ ('տացն, և բարեօք թուի
ինքեան՝ զի լրբեակայութիւնն թող-
ցէ զոր ունի ասել յայլում ասպա-
նի դիպողութեան, միայն թէ ար-
ժան և իրաւացի է՝ զի նուիրեսցեն
զմտադրութիւն իւրեանց սակաւ ինչ
և բանից զգայարանացն, իմանալ
թէ զինչ սունին ասել և նօքա:

Ի վերայ այսորիկ ('չքն յոտին կա-
ցեալ՝ աղաչանս մատոյց 'ի կողմանէ
եղբարց իւրոց միւս Օ գայարանացն,
զի թոյլ տայցեն, ըստ որում ինքեանք
անսովոր են ատենաբանութեան, ա-
ռաջի դնել զքանս իւրեանց, այլոյ ու-
րուք միջնորդութեամբ, « Լյայ, ասէ
աստ ներկայ պարոն մի, որ բարեկամ
է մեր և ձեր իսկ, և միանգամայն
ծառայակից բոլորեցունցս, և թէ
չիցեմ օխտելալ ունի գեղեցիկ ձիրս և
արդարաբանութիւն, և կարող է՝ թէ
յարգութիւն ձեր շնորհեսցէ թոյլ
առաջի առնել զամենայն հարկաւոր
սըն ըստ պատշաճի ո: Շնորհա այս
պարգեւեալ, ի եզուն յառաջ մատու-
ցեալ իսկոյն սկսաւ խօսիլ այսպէս:

«Թոյլ խնդրեմ նախ քան զամենայն,
յարգոյ 'Եփեսացահ, նուիրել զխոնարհ
շնորհակալիս իմ ձեզ, սակս արժանի
առնելոյ զիս այսմ մեծի շնորհի, առ-
յերեւիլ ինձ յայսմ ժողովի, պատիւ

ինչ որում կարի գ. ժուարին էր անկա-
լել ինձ, զե չեմ մի 'ի յարգոյ մոռ-
ւոր կարողութեանց, և ոչ 'ի պատուար-
ժան խմբէ զգայորանայն, ուստի ա-
ռեալ զոյս գեղեցիկ պատեհութիւն
յօժարիմ խօսիլ ասկաւուք վասն հին
գեցունց բարեկամաց իմաց, որք տա-
րաբաղդապէս զուրկ 'ի ճարտարու-
թենէ լեզուի անբաւական գտանին
խօսել անձամբ անձին Դ :

Յարգոյ Նախագահ

« Որովհետեւ կամ ես 'ի կարի իմն
վերձակայ գրութեան ընդ այսոցիկ
պատուելի բարեկամաց իմաց, և մանա-
ւանդ զե և իւր կցորդ եմ արշտօնի
ծառայութեան միայ 'ի նոցանէ որ է
Ղաշակառու տեառն մերոյ, քաջ գի-
տեմ և տեղեակ եմ որպիսութեանց
և ծառայութեանց զոր մատուցանեն
և փոխարինութեանն զոր ընդունին
ընդ այնր և ի բրեւ արգիւնք երկար
դիտողութեան և բազմիցս փորձառու-
թեան պարտք համարիմ անձին ոսել,
զի թէ և ամօթալի է վարք տեառն
մերոյ ընդ արժանապատիւ նախագա-
հը և միւս մտաւոր կարողութիւնս,
բայց հարկաւորութիւն առաւելութիւն
ամօթալի է այն ընդ այսոցիկ հնգե-
ցունց բարեկամաց իմաց, և յատկա-
պէս ընդ իս Կարողութիւնք մտաց
յորժամ զրկին կամ անիրաւին կարող
են վրէժխնդիր լինիլ իսկոյն, զոր օրի-
նակ Իսիդճն կարէ խայթել զնա խը-
թանաւ յանդիմանութեան, Սիւրբու-
թիւնն կամ Սիւրբ արձակել 'ի նա ըզ-
թունալի նեաւ տխրութեան, յրեւ-
ւակայութիւնն երկեցունցանել զար-
հուրական ցնորիւք և գուշակութիւ-
ն և դու, Տէր, ըստ բարձրագոյն պաշտօ-
նիդ գաւաղութեան կարող էք քար-
շեալ անել զնա բռնութեամբ յատեան
ձեզ, յանդիմանել և թշնամանել զնա,

և տալ նմա ճանաչել զխմարութիւն
իւր Ի խոյ բարեկամք իմ և ես չու-
նիմք զայդպիսի կարողութիւն 'ի պաշտ-
պանել զմեզ, և ամենեքին միամբ իս
պատ անօգնական և անձար, առանց
ձեռնահաս լինելոյ առնել ինչ, քան
նուաճիլ ընդ խիստ բռնաբարութիւն
նորա որպէս սորուկս կամ ծառայս
արծաթագինս, Օմտաւ ած, Տէր, թէ
ընդ որպիսի իմն ծանր լծով ծառայու-
թեան ունի զմեզ, և քանի անիրաւ
են հրամանք նորա Վշքն փոխանակ
թոյլ տուեալ լինելոյ 'ի նկարել 'ի վե-
րայ գեղեցիկ կրտսգնայ իւրում մի-
այն զաղնիւն, զերեւելին, զպերճն և
զպայծառն, ոտիպեալ բռնադատի նը-
կարել վասն տեսութեան նորա զզար-
հուրելին եւ զգարչադէմն միայն և
Սենին փոխանակ զսենեակս իւր քաղ-
ցր մեղեդեօք խնդութեան և գե-
ղեցիկ և համեղալու բարբառովք լը-
ցունցանելոյ, ստիպի զուարճացուցա-
նել զնա խառնաձայն ամօթալի երգովք
և բանիւք հայհոյութեան և բամբա-
սանաց, Տէր և բարեկամ իմ Ղաշակող
կամ Ներսէս, քանի արհամարհանօք նա
խառն հանապաղ և անարգի, լինե-
լովն գործի որկրամորութեան և արեւ-
ցութեան նորա, Հոռոտելիքն և Հզ-
լաիկելիքն — միթէ չպարտաւորին եւ
սոքա ընկերել նմա յամենայն տեսակս
գարշելի և վասթար գործողութեանց-
իսկ վասն իմ ով երբեք լուեալ զուր-
բառ իմ չունի վկայել զե հանապաղ 'ի
կիր արկանիմ ես, հազիւ այլ իրիւք
վասն քան ստախօսութեան, չորրորդ-
թութեան, չարախօսութեան և ա-
նիծարանութեան և Պարգեւեցայ ես
տեառն մերում, զի նպաստաւորութիւն
իմով կարասցէ նա փառաբանել զՎշ-
տաւ ած, խօսել զձմարտութի և յայտ-
նել ընկերին զխարհուրդս բարեաց
Իայց յայնպիսի անարգ և յանարժան

իրս ի կիր առնոււ. նա զճառացութիւն իմ, մինչ զի կորուսեալ է իմ զգարի համբաւ. իմ է զանեռն, և արդ յայս նսպէս անուանիմ ՚ի բազմայ՝ « գրէ խովին անսոնձ շարիք, լի մահացութեանով, նա և վաւթարագոյն քան զայդ հուր, որ եկէզ զանիւ բնութեան և վառեաց զգոց տանջանայ դժոխոց ու լաւ աստ զանց զինովքն արարեալ զգրկանօք՝ դարձայց զբարեկամայն ի մոց արկանել ՚ի ճառ ու լեզուն այս չափ ինչ յոռալ վարեալ էր զկարգ բանից իւրոց, մինչ լթոռակալն քաջ գիտելով զի բազմաբան փոքրիկ Պարս նրս այս, եթէ թող տացի՝ շարունա կելոց է զբան իւր մինչ ցմէլ գիշերոյ, յարուցեալ նշանացի արար նմա լուել, յայտնելով թէ՝ « զրկանք զգայականա, ցրն և վիշտք ծանօթ են ամենեցուն տրդէն, և թէ՝ արդ ժամանակ է վախ ճան դնելոյ ժողովոյն, համառօտակի յայտնելով զկարծիս իւր, թէ որով է զանակաւ հարք է ՚ի յանգ հանել լըշ նպատակ իւրեանց ու ՚ի նդ այս թէ, որէտ և լեզուն խժոռեալ, ՚ի վեր երեւեցոյց զնշանս ինչ բարկութեան, այլ ՚ի հարկէ չկարելով առնել ինչ, պարտաւորեցաւ նստիլ, և լթոռակալն այսպէս շարունակել սկսաւ զբան իւր. « Լնկեղծօրէն խօստովանիմ, զի թէպէտ և յօժարակամ միաբանեցայ ընդ եղբարց իմոց եւ ծառայակցաց բերել զուսուպանս մեր յերեւան աշխարհի, առ ՚ի գրաւել զգութ կարեկցութեան հասարակաց ՚ի մեր կողմն, այլ կարի սակաւ ինչ ակնկալեմ թէ ասացուածք հասարակութեան կամ արարք՝ կարիցեն շարժել զգութ տեսան մերոյ՝ որով արդարուք վարիցէ ընդ մեզ լաւ, արթուն է նա միշտ ՚ի լուր կարծեաց հասարակաց, սիրէ լըշ ծափաձայն գովեստ նոցա՝ և երկնչի և ամաչէ ՚ի նստատանաց և ՚ի կշաւմաւ

նայ նոցա. և կարեւոր է յոյժ զի եթէ լուիցէ զի կարծիք և դիտողաւ թիւնք հասարակաց հակառակ են իւր գուցէ սակաւութիւն փոխեցի բնաւ արութիւն նորա ՚ի լաւն, այնպէս զի վարեցէ ընդ զգայաբանն և ընդ նոցին ճարտարախօս ջատագով, նուազ ինչ արհամարհանօք քան յառաջն, բայց ընդունայն է ակնկալել թէ գովութիւնք կամ նախատիւր կարիցեն երբէք հաւանեցուցանել կամ համոզել զնա առ ՚ի ուղղել զգրկանս և զանիւ թաւութիւն իողծի և Ստոյն կամ Նիշողութեան ու ՚ից այլ իմն կարողութիւն հզօր, առ որ կարծիք հասարակաց զօրէ երբէք ժամանել և որ միայն տիրէ և իշխէ ՚ի վերայ մերձիկ իրեւ խաղալիկ ունի ՚ի վերայ մատանց իւրոց զտէր մեր իսկ, և այս կարողութիւն է կարծեցեալ սիրելի խորհրդաւ կան դիւրօխար տեսան մերոյ՝ լամբն ու

« Լաւ ամենայն անկրաւութիւնք և զրկանք մեր՝ հաւաստի եմ ես, յառաջ գան միայն յայդմ կեզճաւոր և անտաւօթ խորհրդականն, որ մինչ ցարք լեալ է և միշտ լիցի անկախ իշխող տան տեսան մերոյ, վասն որոյ մինչ այս առիթ շարեաց ոչ իսպառ խոնարհեալ նուաճեցի և միանգամայն փոխարկեցի առ լաւն ՚ի բնութեան իւրում, յախորժակի և ՚ի հաճուութեան չիք մեզ հետք ակնկալել ՚ի հասանել բարւոք իմն վիճակի՝ քան յոր կամք, և որովհետեւ չիք ինչ զօրութիւն յերկրի աստ, որ կարիցէ խոնարհեցուցանել զնա, և ոչ իսկ այլ կարողութիւն՝ բաց յամենազօր կարողութեան Լըկնից որ կարացէ փոփոխել զլամս, միմիայն դարման վշտոց մերոց է, ըստ իմ կարծեաց, ոչ զբողոք մեր յայտնել աշխարհի և մարդկան, այլ ՚ի վեր առաքել զայն ՚ի գահ երկնաւորն Լըբայի ու

Եւրոպական Ժողովուրդի Հասարակաց
Մատուցեալ Գործակալին Ժողովն 'ի
բաց արձակեցաւ :

Կարապետ (Յովսէփ) Օլիւստ
Դիւանատան Գործակալի, Լեւոն
1869 Յար 6 Ս. Նիւմարի :

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

ԱՌԱՔԻՆԻ ՈՒ ԲԱՆԱԲԱՅԻՐԹ ԳԱՏԱՆԻ

(Հարունակութիւն, տես Թիւ 3) :

Օ. Գ.

ԿԱՆԱՅՔ

Կանանց պարտական ենք մեր կեանս
քը, մեր առջին սուղը և ընդունած ա
ռաջին դարձուած խնամքը : պէտք չէ
ուրեմն որ իրենց հետ ամենայն աւ
նածութեամբ վարուին :

Իրենք կազմուածքով և վարժու
թեամբ մեզմէ աւելի փափուկ են . ա
ւելի ծանր հիւանդութիւններ կը բա
շեն և կենաց փոփոխութիւններ քիչ
է : մարդս իրենց բնական պաշտպանն
է : Բնական վատ է ան մարդը որ վե
րենք կը հարստահարէ կը սրտմեցնէ
և պէտք եղած անհամարութիւնն ազ
նաւորը չեներ :

Կանայք իրենց գգայուն սրտով ա
մեն խեղճութեանց վրայ կը գծան ու
կը կարեկցին : ղեկներ միշտ հիւանդ
ներու քով կը տեսնանք , և խեղճ հի
ւանդը գրեթէ ամենեւեմ չչարչար
աւիրու երբ կին մը ըլլայ քովը : Սակայն
անգլամբն որ կանանց փափուկ սրտ
տովը զեղծանելով իրենց խղճմտա
նաց ծանրութեանն և անպատուութեանց
պատճառ կ'ըլլայ :

Ո՛վ կար որ իր մօրը և քոյրերուն
վրայ մտածէ ու սիրտը չարժի , ուրիշ
կանանց հետ ալ վարուելու ժամանակ
գրեմբ գարձեալ մտքերնիդ բերէք :

և յիշեցէք որ եթէ մէկը իրենց առա
քինութեանը դէմ անիրաւած ըլլար
և կամ զիրենք թշնամաներ , Բնական
գացմունք կ'ունենայի :

Սոքերնիդ պահեցէք ուրեմն , ո՛վ
պատանեակք , որ կանանց հետ վար
աւելու կերպերնէդ կը կախուի ձեր
երջանկութեան և ամենադառն թշու
առութեան վարկեանները . և ամ
բող ձեր կենաց սաստիկ ամաշանքնե
րը : Ո՛վ պատանեակք , որ կու գայ որ
աւելի լաւ ու պայծառ կ'ըմբռնէք ը
սան և ինծի իրատեսի ունի եղբւր կ'ըսէք :

Օ. Գ.

ՆԱԽՈՐԴԻ ԵՒ ՅԱԼՈՐԴԻ

Լեւոնական ցեղէ ինչպե՞ս հա
մար կ'ուսիս կը հպարտանաս , անմիտ
միթէ հարցդ առաքինութիւնը քննե
ք , և Բնական կրնաս ուրիշին բանի
միայ պարծիլ . քու նախորդներդ պա
տերազմներու մէջ առիպան . խոհեմ
գտնուեցան իրենց խորհրդոցը մէջ ,
իրենց պաշտօններովը հասարակաց բա
րեաց պատճառ եղան և ամենքը զե
րենք կը մեծարէին . պատուէ ուրեմն
անոնց յիշատակը և մի պահանջեր որ
յարգեն ու մեծարեն 'ի քեզ քու պա
պերուդ ունեցած առաքինութիւննե
րը , յարց դու զուրկ ես : Ըստքինու
թիւնը արեան հետ վերաբերութիւն
չունի . երեւելի անէ՞ ես , ուրեմն մար
դիկ քեզմէ աւելի գիտութիւն և ա
ւելի բարեպտութիւն կը պահանջեն ,
թէ որ չունենաս 'իրաւամբ կ'արհա
մարհեն : Սորա ինչ զինք կը պարտէ :

Բայց երախտագէտ պէտք է ըլ
լանք սա կենաց ճամբուն մէջ մեզմէ
առաջ գացողներուն , իրենց մեղի ը
բած այնչափ բարեաց համար , և ոչ
թէ քանի մը վնասուց համար անիծենք ,
և իրաւընէ , պատմութեանց մէջ մեր
նախորդներուն զեղծմունքները , ան